

Hoe Barbara Otten weer boven water kwam.

Enige tijd geleden ontving de H.K.E. een aantal oude Eemnesser foto's van de heer T. v.d. Brink uit Laren om daarvan copietjes te laten maken. Gelukkig stonden de namen van de personen achterop de foto's. Eén van de foto's was het portret van Barbara Otten. Dit zette me meteen aan het denken. Van de familie Hilhorst had ik wel eens het sensationele verhaal gehoord dat Barbara Otten op een dag was aangespoeld op een stuk hout aan de Wakkerendijk. Met de teruggevonden foto van Barbara Otten in de hand, ging ik naar de familie Hilhorst en daar vertelde men mij over:

Het verhaal van Jan Hilhorst (De Post)

Veel Eemnessers zullen zich nog Jan Hilhorst (de Post) (1897-1981) herinneren. Hij was een kleinzoon van Barbara Otten. Hij vertelde in de familiekring heel vaak het verhaal van de vreemde binnenkomst van zijn grootmoeder in Eemnes. Op een gegeven moment vroegen zijn kinderen hem om het verhaal op te schrijven. Dit heeft hij gedaan. Hier volgt dan het verhaal dat Jan Hilhorst zelf schreef over zijn grootmoeder Barbara Otten.

Het verhaal van Barbara Otten

Het was in het jaar 1824, toen er een ongewoon zware storm in de maand november heerste, een storm welke eerst een paar dagen uit het zuidwesten en daarna met nog meer heftigheid uit het noordwesten bulderde. Toen wisten de bewoners van Eemnes dat beslist de zee onze polders zou overstromen. Uit voorzorg deden ze de doorgangen onder de dijk afsluiten zodat het water aan de polderkant moest blijven. Jong en oud stond dan aan de dijk om te zien hoe hoog het water al kwam. Dan werd er ook opgelet op de lampen welke bij de bewoners van de Sluis geplaatst stonden. Bij geringe vloed stond er dan wit licht, maar bij zeer hoge vloed brandde daar dan rood licht. Dan werd de torenklok geluid en dan was er in

Eemnes alarm. Veel mensen waren dan nieuwsgierig wat er dan zoal mee kwam drijven. Zoo werd er dan eens een haas gezien op een hoopje drift (drijvend spul) soms ook wel een bewusteloze of verstikte karper en zoo meer.

Zoo stond toen ook mijn overgrootpa (Gijsbert Hilhorst) te kijken en zag iets ongewoons aankomen. Hij wilde weten wat dat kon zijn. Hij greep een lange stok, probeerde het ongewone op zich aan te trekken, zoodat hij beter kon zien wat het was en zag toen iets wat op twee luiken was, geen drift was, maar een menselijk wezen en zag dat het een meisje was, meer dood dan levendig.

Hij trok zijn jas uit en rolde haar daarin en ging ermee naar de warme haard. En zag toen dat ze nog in leven was.

Hij probeerde om met haar te praten maar kreeg geen antwoord. Na een paar uur bij de warmte te hebben gelegen, ontwaakte ze een beetje, kreeg een warm bakje koffie, wat ze gretig opdrank en viel weer in slaap tot de volgende morgen.

Ze was al aardig bijgekomen en keek vreemd op waar zij was. Toen begon ze te vertellen dat hun schip was vergaan en ze was blij dat ze er levend was overgebleven en vroeg toen of ze hier een poosje mocht blijven om wat bij te komen en was verheugd dat ze bij goeie mensen was aangeland.

Ze vergat spoedig de ellende, hielp opoe waar het maar was. Ook had opa een zoon (Jan Hilhorst) die best met haar op kon schieten. Zoo leefde ze daar of ze een dochter was en toen ze 24 jaar was, zei de zoon die haar redder was of ze met hem zou willen trouwen. Zo werd er besloten en ze trouwden samen maar ze wist alleen haar naam: "ik heet Barbara".

Een paar jaar later kwam er een schip in de haven en die (schipper) wist dat toen een schip vergaan was, dat was schipper Otten, die toen is vergaan en er is nooit meer iets van hem gehoord.

Beiden leefden gelukkig en tevree en kregen een tal-
104- HKE

Jan Hilhorst (1814-1901) gehuwd met Barbara Otten

rijk gezin.

Dit verhaal maakte diepe indruk bij de familie Hilhorst (Laarderweg 38). Eén van de zonen, Wim Hilhorst), was zo gecharmeerd over het waterige verhaal van zijn overgrootmoeder, dat hij zijn woonboot, die hij enige

*Woonboot "Barbara Otten" gelegen te Utrecht
bewoond door Wim Hilhorst, zoon van Jan Hil-
horst (de Post) die de boot noemde naar zijn
overgrootmoeder*

tijd in Utrecht bewoonde, naar haar de "Barbara Otten" noemde.

Bij ons rees echter de vraag in hoeverre dit verhaal waar gebeurd was! Enig onderzoek heeft al wel uitgewezen dat het niet helemaal klopt. We kwamen al het volgende over Barbara Otten te weten:

Levensverhaal van Barbara Otten

Ze werd geboren op 4 maart 1823 gewoon in een huis in Eemnes, namelijk op Wakkerendijk 24/26 tegenover de Eemnesser haven. Ze was een dochter van Jan Otten, de timmerman, wiens familie van Nijkerk afkomstig was en van Gijsbertje Bieshaar.

Ze trouwde in Eemnes op 13 november 1843 (21 jaar oud) met de boerenzoon Jan Hilhorst (geboren 1814).

Ze ging met hem wonen op de boerderij van de familie Hilhorst op Meentweg nr. 3. Jan Hilhorst en Barbara Otten kregen inderdaad een zeer talrijk gezin. (+ 11 kinderen). Er leven nog altijd vele nakomelingen van dit echtpaar in Eemnes.

Barbara stierf te Eemnes op 9 januari 1894. Haar man Jan Hilhorst stierf zeven jaar later in 1901.

Marga, toen nog de vriendin van Wim Hilhorst voor de woonboot "Barbara Otten" genoemd naar de overgrootmoeder van Wim Hilhorst

Achtergrond van het verhaal

Het is duidelijk dat het verhaal van Jan Hilhorst de Post niet echt overeenkomt met de levensloop van Barbara Otten.

Zou er nu een verklaring voor dit verhaal te vinden zijn. In een boek van onze Nederlandse schrijver Constantijn Huijgens, las ik dat Huijgens over zijn zoon schreef en vermeldde dat de jongen van degelijke afkomst was "en niet op een strowis (bos stro) was aangedreven". Hier maakte ik uit op dat het om een oud-Nederlands gezegde ging! Ik heb daar de correcte betekenis nog niet van kunnen achterhalen. Het zou misschien kunnen betekenen, dat je van vreemde afkomst bent als je "op een strowis komt aandrijven". Het blijft interessant! De familie van Barbara Otten kwam van buiten Eemnes. (Nijkerk) Zou het verhaal er dus op kunnen duiden dat ze van een niet-autochtone familie was? Ik weet het niet. Iedereen die mij meer informatie kan geven over dit verhaal of over Barbara Otten, raad ik aan met mij contact op te nemen. Maar één ding staat vast: nu we een foto van Barbara Otten hebben teruggevonden mogen we met recht zeggen dat ze na vele jaren weer boven water is gekomen!

Henk van Hees
Kerkstraat 15
3755 CK Eemnes
tel. 02153-89849

P.S. Met dank aan Wim Hilhorst voor het beschikbaar stellen van het nodige materiaal

De Kleding van Barbara Otten

Het is zeer de vraag of Barbara Otten zo gekleed was als op deze foto toen ze, volgens het verhaal, in Eemnes aan kwam drijven. Op haar zondagse goed was ze vast zuinig! Terecht, want het was een kostbaar bezit.

De vierkante muts draagt ze vrij strak tegen het

Barbara Otten (1823-1894)

hoofd. Bij haar linkeroor is goed te zien, dat het leeuwe- of vogelkopje, dat aan het oorijzer vast zit, buiten de muts uitsteekt. Het bolletje erboven is de facetspeld, waarmee de kanten muts aan het oorijzer is bevestigd.

Barbara was beslist in goeden doen: ze heeft maar liefst vijf snoeren bloedkoralen om haar hals en een fors gouden kruis aan een stevige gouden ketting. De boot, waaraan de ketting bevestigd is, ziet er ook rijk versierd uit.

De halsdoek heeft een niet veel voorkomend motief; meestal zien we een bloempatroon, hier een soort noppen. De punten zijn ver over elkaar gevouwen, ook niet gebruikelijk. Aan de grijstint op de foto te zien is de doek van een vrij heldere kleur.

Waarom draagt Barbara deze kleding op deze manier? Is dit een eigen variatie of heeft ze dit van huis uit meegekregen? Een goed antwoord is hier vooralsnog niet op te geven. Barbara's herkomst is bekend: ze is geboren op 4-3-1823 in Eemnes, als dochter van Jan Gerritse Otten, afkomstig uit een Nijkerkse familie en Gijsbertje Janse Bieshaar uit Eemnes, dochter van Jan Janse Bieshaar (Eemnes) en Dirkje Gerritse Odijk (Baarn), allen rooms katholiek. Niet bijzonder. We zullen nog veel moeten vergelijken met andere vrouwen uit haar tijd, voordat we een goede verklaring kunnen geven.

Aardig om te vermelden is nog, dat er wel wat over is van Barbara's sieraden. Ze zijn eerst terecht gekomen bij haar kleindochter Barbara Hilhorst; deze bestemde ze voor de beide Nellen in de familie, haar eigen dochter en de dochter van haar broer Jan. Misschien omdat de moeder van Barbara Hilhorst Petronella heette?

Livia Lankreijer

Familie-overzichtje

Gijsbert Hilhorst
Meenweg 3
(1778-1863)

Jan (1814-1901)
x
Barbara Otten

Gijs (1858-1942)
x
Nelletje Makker

Jan (1897-1981) Hilhorst (Post)

Een "brug" tussen Eemnes en Huissen.

Na ongeveer 36 jaar in Huissen te hebben gewoond ben ik met mijn gezin in Eemnes komen wonen (dit in verband met werk in Huizen).

Toen we voor de eerste keer in Eemnes kwamen vonden we het ook iets weg hebben van Huissen. Zo dat we ons al snel "thuis" voelden. We wonen hier nu bijna een jaar in de Raadhuislaan en het bevalt ons prima. Wij genieten volop van de rust en de ruimte in Eemnes.

Niet lang geleden kwam het verenigingsblad "Mededelingen" van de Historische Kring Huissen bij ons in de brievenbus met daarin een artikel over "Huissenaren in Eemnes".... en dachten dat kan geen toeval zijn.

In het artikel ging het over de evacuatie in de Tweede Wereldoorlog en hoe de Huissenaren naar Eemnes toe kwamen.